

05.02 —
17.05.2026

Villa Elisa

REGALAR MOVIMENTS AL VENT

Manuela Ballester
Joan Callergues
Henri Cartier-Bresson
Salvador Dalí
Marcelo Díaz
Amparo Escrivá Palacios
Paqui Fuster
Concha Jerez
Alejandro Mañas
Salvador Montesa
Robert Motherwell
Cristina Navarro Buenaposada
Alfonso Pérez Plaza
Pablo Picasso
Jovita Pitarch
Pilar Sala
Marina Vargas
Ana Vernia
Walter Wail

**AJUNTAMENT
DE BENICÀSSIM
AYUNTAMIENTO
DE BENICÀSSIM**

Alcaldesa-Presidenta
Alcaldesa-Presidenta
Susana Marqués Escoín

Regidora de Cultura
Concejala de Cultura
Rosa Maria Gil Martín

**Cap de la Secció
de Cultura**
**Jefe de la Sección
de Cultura**
Ismael Marco-Carrillo

**Tènic de Promoció
Cultural**
**Técnico de Promoción
Cultural**
Lucas Sáez González

**Cap de Negociat
de Biblioteca i Cultura**
**Jefa de Negociado
de Biblioteca y Cultura**
Silvia Romero Pascual

**Auxiliars de Biblioteca
i Cultura**
**Auxiliares de Biblioteca
y Cultura**
Fàtima Eixau Salvador
Beatriz Gallego Ros
Beatriz López García
Marta Pérez Marco

Ordenances
Ordenanzas
Gemma González Pérez
Ana Mescua Roa
Cristina Recuero Cases

**MUSEU D'ART
CONTEMPORANI
VICENTE AGUILERA
CERNI (MACVAC)**

Direcció artística
Dirección artística
Sofía Barrón Abad

Direcció gerència
Dirección gerencia
Joan Feliu Franch

Administració
Administración
Llúcia Fornals Valls

Comunicació
Comunicación
Mònica Fornals Gil

**Arxiu i documentació
(CIDA)**
**Archivo y documentación
(CIDA)**
Celina Torlà Benages

Atenció al públic
Atención al público
Marta Trilles Villamón

**EXPOSICIÓ
EXPOSICIÓN**

**Coordinació tècnica
i artística**
**Coordinación técnica
y artística**
Joan Feliu Franch
Ismael Marco-Carrillo

Comissària
Comisaria
Patricia Mir Soria

Gràfica expositiva
Gráfica expositiva
Marta Negre

Transport i muntatge
Transporte y montaje
Espais d'Art

Producció de vinils
Producción de vinilos
Cambaluc, S.L.

Personal de sala
Personal de sala
Dion Eventos

Servei de neteja
Servicio de limpieza
Grupo Eulen

**Manteniment
de sala (pintura)**
**Mantenimiento
de sala (pintura)**
Catalin Panaete

**PUBLICACIÓ
PUBLICACIÓN**
Primera edició. Març 2026
Primera edición. Marzo 2026

Edita
Edita
Ajuntament de Benicàssim /
Ayuntamiento de Benicàssim

Coordinació editorial
Coordinación editorial
Ismael Marco-Carrillo

Disseny i maquetació
Diseño y maquetación
Marta Negre

Fotografies de sala
Fotografías de sala
Carme Ripollés Martínez

Traducció al valencià
Traducción al valenciano
Normalització Lingüística,
Ajuntament de Benicàssim /
Normalización Lingüística,
Ayuntamiento de Benicàssim

Impressió i enquadernació
Impresión y encuadernación
Publprinters Global, S.L.

Paper
Papel
Maestro cartulina offset
300 gr.
(coberta / cubierta)
Maestro offset 140 gr.
(interior / interior)

Tipografies
Tipografías
Montagu Slab
@ de les obres
@ de las obras
els seus autors

@ dels textos i les imatges:
els seus autors
@ de los textos y las imágenes:
sus autores

@ de la present edició:
Ajuntament de Benicàssim, 2026
@ de la presente edición:
Ayuntamiento de Benicàssim, 2026

Imprés a Espanya
Impreso en España

ISBN: 978-84-09-82532-5
Dipòsit Legal / Depósito Legal:
192-2026

**Exemplar gratuït,
prohibida la seua venda.**
Tots els drets reservats. Aquest
llibre o qualsevol part del mateix
no pot ser reproduït, distribuït,
transformat o utilitzat de cap
altra manera sense l'autorització
expressa i per escrit dels seus
autors i editors.

**Ejemplar gratuito,
prohibida su venta.**
Todos los derechos reservados.
Este libro o cualquier parte del
mismo no puede ser reproducido,
distribuido, transformado o
utilizado de ninguna otra manera
sin la autorización expresa y por
escrito de sus autores y editores.

Ajuntament de Benicàssim
C/ Metge Segarra, 4
12560 Benicàssim

Tel. 964 300 962
cultura@benicassim.org
cultura.benicassim.es

Vil·la Elisa
Passeig Pilar Coloma, 6
12560 Benicàssim

**Museu d'Art Contemporani
Vicente Aguilera Cerni
(MACVAC)**
C/ Diputació, 20
12192 Vilafamés

Tel. 964 329 152
info@macvac.es
www.macvac.es

4-5 Crèdits
Créditos

8-13 **REGALAR MOVIMENTS
AL VENT**
Patricia Mir

14-19 **REGALAR MOVIMIENTOS
AL VIENTO**
Patricia Mir

20-63 Catàleg d'obres i vistes de sala
Catálogo de obras y vistas de sala

«La respuesta estaba dentro de mí»

Rozalén

La sala d'exposicions de Vil·la Elisa, a Benicàssim, ha sigut l'escenari triat per a acollir una mostra que destaca per la delicadesa conceptual i la riquesa visual, amb un corpus d'obres de primer nivell. El lema «**Regalar moviments al vent**» és un títol inspirat en un vers de la cançó «Y busqué» de la cantant espanyola Rozalén, «regalar movimientos al viento» en l'original castellà. El títol no és una simple picada d'ullet literària, sinó que reflecteix amb precisió el fil conductor de l'exposició: un viatge cap a l'interior, una introspecció que proposa trobar respostes en la pròpia experiència i no únicament en allò que ens envolta. La col·laboració entre l'Ajuntament benicassut i el Museu d'Art Contemporani Vicent Aguilera i Cerni de Vilafamés (MACVAC) ha permés que la mostra es nodrisca d'un conjunt d'obres de gran qualitat i diversitat, en un diàleg entre generacions, estils i tècniques que reforcen la idea que l'art és un vehicle per a explorar la dimensió més íntima de l'ésser humà.

El plantejament de l'exposició és, en si mateix, un recorregut metafòric. Algunes obres ofereixen un acostament directe al viatge interior. Així ocorre amb *Dualitat* (1999) de l'artista de Lorca **Pilar Salas**, una instal·lació que combina portes recuperades, paper fet a mà, teles, maleta, cadira i llum, i que es converteix en una reflexió sobre la dualitat entre el moviment físic i la quietud interna. Es tracta d'una obra especialment suggeridora on l'artista ha dissenyat una porta falsa que amaga diverses metàfores entorn del viatge. La primera és la necessitat de l'ésser humà d'eixir fora, per a conèixer el món i ampliar els seus coneixements. Reforçant aquest missatge, una maleta recolzada contra la paret sembla amanida perquè qui en siga l'amo mamprenga una nova aventura. Però després hi ha un altre viatge per al qual no necessitem equipatge. O almenys no que siga material. És eixe viatge cap a dins, la necessitat de l'autoconeixement. I per a eixe viatge interior els objectes simbòlics estan representats de manera física per una cadira i un llum.

La primera ens convida a asseure'ns i a reflexionar. Només quan detenim l'atrafegada vida que duem i busquem al nostre interior podem començar a conèixer-nos de veritat. I per a trobar eixa llum res millor que una il·luminació. Al cap i a la fi, és el viatge interior el que més il·lumina.

Per cert, la cadira, element que es repeteix també en l'obra de **Picasso** *Noia asseguda* (1955) i en *La nit transcendida* (2023) d'**Alejandro Mañas**, simbolitza un espai de recolliment i contemplació, un punt on la mirada externa es torna introspectiva i on es pot dialogar amb u mateix en silenci. L'obra de Mañas, elaborada en ferro esmaltat, vellut, brodat i oli sobre tela, no només impacta per les dimensions i els materials, sinó també per la manera en què transforma el concepte de viatge en una experiència tangible i sensorial. Alejandro Mañas descriu aquesta obra com un reclinador amb frases brodades de la *Nit fosca* de sant Joan de la Creu enfrontat a un llenç que evoca una excavació arqueològica en la nit. La seua intenció és que l'espectador no només contemple, sinó que es reclina a meditar, que penetre en un espai simbòlic de silenci, memòria i transcendència. L'obra funciona com un pont entre l'àmbit terrenal i l'espiritual, entre el present i la tradició mística, i convida a eixe viatge interior que persegueix l'exposició. La dimensió espiritual i religiosa és l'eix central de la producció d'aquest artista castellonenc que és doctor en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València i director artístic d'Espai Nivi a Culla.

El tema del viatge, tant físic com emocional, s'estén a través d'obres que evoquen la memòria i l'experiència. **Paqui Fuster**, amb *Postals per al record* (2020), proposa postals de ceràmica i òxids unides per cordons de cànem, que funcionen com a fragments de memòria materialitzada. Cada postal és un xicotet univers que connecta la quotidianitat amb l'evocació de temps passats. Les seues peces semblen guardar secrets de llocs que potser mai hem visitat, i es converteixen en viatgers silenciosos que duen missatges del passat cap al present. En recórrer-les, l'espectador mamprén un viatge íntim, on cada imatge és un murmuri que convida a detindre's, recordar i somiar, com si cada postal fora un tros de vent que transporta emocions i records a través del temps i de l'espai. De manera similar, **Cristina Navarro**, amb *Llindar* (1994), planteja un espai simbòlic de transició, un pas

que ens du del món exterior a la intimitat de la percepció personal. Aquest «llindar» no és només una metàfora física, sinó també un punt d'inflexió emocional i mental per a qui observa l'obra. La seua forma connecta amb la peça de Pilar Salas reforçant el diàleg que les mateixes peces entaulen entre si.

Manuela Ballester, amb el seu oli sobre taula *A la finestra davant la mar Bàltica* (1976-1977) i que és la imatge de la mostra, aporta la contemplació d'un espai natural que s'estén cap a l'infinit. L'obra transmet serenitat i reflexió: convida l'espectador a un diàleg silenciós entre l'entorn visual i el seu món interior. Un café, una pipa i un llibre obert, tres elements que fugen de les presses per a submergir-se en la quietud. I al fons, la contemplació de la mar. Igual que ocorre amb la sala que acaricia la vora de la mar Mediterrània.

Uns altres artistes juguen amb el concepte de viatge de manera més simbòlica o indirecta. **Salvador Dalí**, amb *L'infern. Cant 30* (1962), empra la serigrafia sobre paper per a explorar els laberints de la ment i la condició humana. En aquesta obra del geni català la matèria i la forma es dissolen com en un somni líquid, on els objectes i els cossos semblen fondre's i fluir, i ens recorden la fragilitat del temps, la memòria i la identitat. Els seus retrats i composicions líquides, com els rellotges tous de *La persistència de la memòria* o la descomposició atòmica de *Galatea de les esferes*, no són mers efectes visuals: són metàfores de l'efímer i l'essencial, un recordatori que la realitat, la memòria i l'ésser estan en constant moviment. En contemplar-les, l'espectador es troba davant un espill líquid de l'ànima, on la cosa física es transforma en símbol, la tangible es torna pensament, i cada fragment flotant convida a la introspecció, a percebre més enllà de la superfície i a explorar la dimensió invisible que sosté la vida i l'existència.

Enfront d'aquesta visió líquida tenim la granadina **Marina Vargas**, en el seu autoretrat *Asterió - El cos revelat* (2020) que usa la impressió digital sobre paper Hahnemüle per a transformar la vulnerabilitat del cos en una experiència poètica i simbòlica. Inspirada en el mite del minotaure de Borges i en la seua pròpia història de supervivència enfront de la malaltia del càncer, l'obra

converteix el cos en un espai de memòria, resistència i renaixement. La impressió digital de gran format captura la tensió entre fragilitat i fortalesa, mentre que la composició suggereix un laberint interior on el dolor es resignifica com a coneixement i força. Cada línia i cada ombra semblen dibuixar no només l'anatomia, sinó també l'emoció i l'espiritualitat continguda en l'experiència humana: un viatge íntim que convida l'espectador a mirar més enllà de la superfície i a contemplar el cos com a territori de transformació, introspecció i revelació.

La sèrie *Paisatges líquids* d'**Ana Vernia** combina emulsió polimèrica, pigments i grafit sobre paper; ofereix un recorregut fluid i oníric per les emocions i els records, on la percepció es torna líquida i canviant, i reflecteix la naturalesa mutable del pensament i la memòria. En la seua atractiva proposta tècnica conflueixen ressons de l'art urbà més gestual amb tècniques més lentes com l'oli per als detalls, i juga així amb dos velocitats.

L'exposició també estableix un diàleg generacional i tècnic que enriqueix l'experiència del visitant. Obres de mestres del segle XX com **Robert Motherwell**, representant de l'expressionisme abstracte, amb *Elegia a la República Espanyola núm. 51 i 52* (1958-1968), i **Henri Cartier-Bresson**, amb *Funeral de l'actor de kabuki: Danyuro* (1965), es presenten al costat de peces contemporànies d'artistes com **Walter Wail**, *Que bonic quan les flors floreixen* (2022), i **Joan Callergues**, *Estructura per a un somni* (2017). Aquesta convivència entre diferents èpoques no només fa palesa l'evolució dels llenguatges artístics, sinó que també mostra com les preocupacions humanes fonamentals —la memòria, l'emoció, la percepció del món— romanen constants al llarg del temps, encara que s'expressen amb mitjans i formes diverses.

L'art escultòric també té el seu espai en la mostra, amb obres que vinculen l'espai físic amb l'experiència emocional. **Alfonso Pérez Plaza**, amb *Pensador oprimit* (1984), usa bronze sobre acer patinable per a representar la tensió entre la ment i l'entorn. L'escultor i poeta **Marcelo Díaz**, en *Criar la llum* (2013) a través de la talla constructiva suggereix una reflexió sobre l'energia i la il·luminació com a metàfores de coneixement i claredat interior.

Amparo Escrivá Palacios, amb *Tren de rodalia* (1986), fa ús de l'oli sobre tela per a representar el moviment quotidià que, al ser contemplat, es transforma en un viatge meditatiu i poètic. Un viatge amb tren pot ser especialment evocador. La combinació de materials i tècniques diverses amplifica la riquesa sensorial i conceptual de l'exposició, i fa que cada obra aporte un matís únic al tema central: la introspecció i el viatge interior.

En un nivell més conceptual, obres de **Jovita Pitarch**, *Inquisitio* (2007), i de la canària **Concha Jerez**, amb el tríptic *Temps. Límit. Interior* (2009), reflexionen sobre la temporalitat i els límits de la percepció. L'ús de llapis i marcador en el cas de Jerez aporta un caràcter immediat i quasi documental, mentre que la pintura de Pitarch explora dimensions espacials i psicològiques que interpel·len l'espectador. Cada obra es converteix així en un espill on es reflecteix la pròpia experiència interna, i que reforça la invitació a mirar més enllà del que és superficial.

El recorregut expositiu no només es limita a la contemplació estètica, sinó que ofereix una experiència sensorial completa. La textura dels materials, la combinació de colors i la disposició espacial de les peces generen un efecte immersiu, on el visitant se sent part del viatge que proposa la mostra. Des dels tons càlids dels olis fins a les lluentors i ombres del metall i la fusta, cada element contribueix a construir un relat emocional i reflexiu. Fins i tot els formats més xicotets, com les postals de Paqui Fuster o les peces de Motherwell, adquireixen un valor simbòlic, i recorden que la introspecció no depèn de la grandària ni de la magnitud de l'obra, sinó de l'atenció i el temps que l'espectador dedica a aquella.

A través de l'art contemporani, en «**Regalar moviments al vent**» convergeixen la tècnica, l'emoció i l'experiència de l'espectador. La mostra exemplifica que l'art pot ser una eina d'autoconeixement i reflexió, un mitjà per a explorar els racons més íntims de la consciència. La combinació d'artistes més clàssics dins de les avantguardes i neoavantguardes del segle XX amb autors contemporanis, de tècniques tradicionals i experimentals, d'objectes

escultòrics i obres pictòriques, crea un diàleg constant entre passat i present, entre exterior i interior, i convida aquells que la visiten a un procés de descobriment personal que transcendeix la contemplació visual.

Així, l'exposició en Vil·la Elisa es configura com un espai de trobada entre l'art, l'emoció i la introspecció. Cada obra, cada material, cada gest creatiu, es converteix en un element que convida a la reflexió, al recolliment i al diàleg intern. L'exposició és, en suma, una invitació a la introspecció, a la memòria i a la riquesa de la creació artística, un recorregut on cada peça és un moviment que vola al vent i troba ressò en cada espectador. I és que ja ho diu Rozalén en la seua cançó: «Sempre busque fora allò que naix dins».

Patricia Mir

Universitat Jaume I de Castelló
Comissària de l'exposició

«La respuesta estaba dentro de mí»

Rozalén

La sala de exposiciones de Vil·la Elisa en el municipio castellonense de Benicàssim ha sido el escenario escogido para acoger una muestra que destaca por su delicadeza conceptual y su riqueza visual con un corpus de obras de primer nivel. El lema «**Regalar movimientos al viento**» es un título inspirado en un verso de la canción «Y Busqué» de la cantante española Rozalén. Este nombre no es un simple guiño literario, sino que refleja con precisión el hilo conductor de la exposición: un viaje hacia el interior, una introspección que propone hallar respuestas en la propia experiencia y no únicamente en lo que nos rodea. La colaboración entre el Ayuntamiento benicense y el Museo de Arte Contemporáneo Vicente Aguilera Cerni de Vilafamés (MACVAC) ha permitido que la muestra se nutra de un conjunto de obras de gran calidad y diversidad, en un diálogo entre generaciones, estilos y técnicas que refuerzan la idea de que el arte es un vehículo para explorar la dimensión más íntima del ser humano.

El planteamiento de la exposición es, en sí mismo, un recorrido metafórico. Algunas obras ofrecen un acercamiento directo al viaje interior. Así ocurre con *Dualitat* (1999) de la artista de Lorca **Pilar Salas**, una instalación que combina puertas recuperadas, papel hecho a mano, telas, maleta, silla y lámpara, y que se convierte en una reflexión sobre la dualidad entre el movimiento físico y la quietud interna. Se trata de una obra especialmente sugerente donde la artista ha diseñado una puerta falsa que esconde varias metáforas en torno al viaje. La primera es la necesidad del ser humano de salir fuera, para conocer el mundo y ampliar sus conocimientos. Reforzando este mensaje, una maleta apoyada contra la pared parece lista para que su dueño o dueña emprenda una nueva aventura. Pero después existe otro viaje para el que no necesitamos equipaje. O al menos no material. Es ese viaje hacia dentro, la necesidad del autoconocimiento. Y para ese viaje interior los objetos simbólicos están representados de manera física por

una silla y una lámpara. La primera nos invita a sentarnos y a reflexionar. Solo cuando detenemos nuestra ajetreada vida y buscamos en nuestro interior podemos empezar a conocernos de verdad. Y para hallar esa luz nada mejor que una iluminación. Al fin y al cabo, es el viaje interior el que más ilumina.

Por cierto que la silla, elemento que se repite también en la obra de **Picasso** *Ragazza seduta* (1955) y en *La noche trascendida* (2023) de **Alejandro Mañas**, simboliza un espacio de recogimiento y contemplación, un punto donde la mirada externa se vuelve introspectiva y donde se puede dialogar con uno mismo en silencio. La obra de Mañas, realizada en hierro esmaltado, terciopelo, bordado y óleo sobre lienzo, no solo impacta por sus dimensiones y materiales, sino también por la manera en que transforma el concepto de viaje en una experiencia tangible y sensorial. Alejandro Mañas describe esta obra como un reclinatorio con frases bordadas de la Noche Oscura de San Juan de la Cruz enfrentado a un lienzo que evoca una excavación arqueológica en la noche. Su intención es que el espectador no solo contemple, sino que se recline a meditar, que penetre en un espacio simbólico de silencio, memoria y trascendencia. La obra funciona como un puente entre lo terrenal y lo espiritual, entre el presente y la tradición mística, invitando a ese viaje interior que persigue la exposición. La dimensión espiritual y religiosa es el eje central de la producción de este artista castellonense que es Doctor en Bellas Artes por la Universitat Politècnica de València y director artístico de Espai Nivi en Culla.

El tema del viaje, tanto físico como emocional, se extiende a través de obras que evocan la memoria y la experiencia. **Paqui Fuster**, con *Postals per al record* (2020), propone postales de cerámica y óxidos unidas por cordones de cáñamo, que funcionan como fragmentos de memoria materializada. Cada postal es un pequeño universo que conecta lo cotidiano con la evocación de tiempos pasados. Sus piezas parecen guardar secretos de lugares que quizá nunca hemos visitado, convirtiéndose en viajeros silenciosos que llevan mensajes del pasado hacia el presente. Al recorrerlas, el espectador emprende un viaje íntimo, donde cada imagen es un susurro que invita a detenerse, recordar y soñar, como si cada postal fuera un

pedazo de viento que transporta emociones y recuerdos a través del tiempo y del espacio. De manera similar, **Cristina Navarro**, con *Umbral* (1994), plantea un espacio simbólico de transición, un paso que nos lleva del mundo exterior a la intimidad de la percepción personal. Este «umbral» no es solo una metáfora física, sino también un punto de inflexión emocional y mental para quien observa la obra. Su forma conecta con la pieza de Pilar Salas reforzando el diálogo que las mismas piezas entablan entre sí.

Manuela Ballester, con su óleo sobre tabla *A la ventana ante el mar Báltico* (1976-1977) y que es la imagen de la muestra, aporta la contemplación de un espacio natural que se extiende hacia el infinito. La obra transmite serenidad y reflexión, invitando al espectador a un diálogo silencioso entre el entorno visual y su mundo interior. Un café, una pipa y un libro abierto, tres elementos que huyen de las prisas para sumergirse en la quietud. Y al fondo la contemplación del mar. Igual que ocurre con la sala que acaricia la orilla del mar Mediterráneo.

Otros artistas juegan con el concepto de viaje de manera más simbólica o indirecta. **Salvador Dalí**, con *El infierno. Canto 30* (1962), emplea la serigrafía sobre papel para explorar los laberintos de la mente y la condición humana. En esta obra del genio catalán la materia y la forma se disuelven como en un sueño líquido, donde los objetos y los cuerpos parecen derretirse y fluir, recordándonos la fragilidad del tiempo, la memoria y la identidad. Sus retratos y composiciones líquidas, como los relojes blandos de *La persistencia de la memoria* o la descomposición atómica de Galatea de las esferas, no son meros efectos visuales: son metáforas de lo efímero y lo esencial, un recordatorio de que la realidad, la memoria y el ser están en constante movimiento. Al contemplarlas, el espectador se encuentra ante un espejo líquido del alma, donde lo físico se transforma en símbolo, lo tangible se vuelve pensamiento, y cada fragmento flotante invita a la introspección, a percibir más allá de la superficie y a explorar la dimensión invisible que sostiene la vida y la existencia.

Frente a esta visión líquida tenemos a la granadina **Marina Vargas**, en su autorretrato *Asterión - El cuerpo revelado* (2020) que utiliza la impresión digital sobre papel Hahnemüle para transformar la vulnerabilidad del cuerpo en una experiencia poética y simbólica. Inspirada en el mito del minotauro de Borges y en su propia historia de supervivencia frente a la enfermedad del cáncer, la obra convierte el cuerpo en un espacio de memoria, resistencia y renacimiento. La impresión digital de gran formato captura la tensión entre fragilidad y fortaleza, mientras que la composición sugiere un laberinto interior donde el dolor se resignifica como conocimiento y fuerza. Cada línea y cada sombra parecen dibujar no solo la anatomía, sino también la emoción y la espiritualidad contenida en la experiencia humana: un viaje íntimo que invita al espectador a mirar más allá de la superficie y a contemplar el cuerpo como territorio de transformación, introspección y revelación.

La serie *Paisajes líquidos* de **Ana Vernia** combina emulsión polimérica, pigmentos y grafito sobre papel, ofreciendo un recorrido fluido y onírico por las emociones y los recuerdos, donde la percepción se vuelve líquida y cambiante, reflejando la naturaleza mutable del pensamiento y la memoria. En su atractiva propuesta técnica confluyen ecos del arte urbano más gestual con técnicas más lentas como el óleo para los detalles jugando así con dos velocidades.

La exposición también establece un diálogo generacional y técnico que enriquece la experiencia del visitante. Obras de maestros del siglo XX como **Robert Motherwell**, representante del expresionismo abstracto, con *Elegy to the Spanish Republic n° 51 y 52* (1958-1968), y **Henri Cartier-Bresson**, con *Funerailles de l'acteur de kabuki: Danyuro* (1965), se presentan junto a piezas contemporáneas de artistas como **Walter Wail**, *Qué bonito cuando las flores florecen* (2022), y **Joan Callergues**, *Estructura per a un somni* (2017). Esta convivencia entre distintas épocas no solo evidencia la evolución de los lenguajes artísticos, sino que también muestra cómo las preocupaciones humanas fundamentales —la memoria, la emoción, la percepción del mundo— permanecen constantes a lo largo del tiempo, aunque se expresen con medios y formas diversas.

El arte escultórico también tiene su espacio en la muestra, con obras que vinculan el espacio físico con la experiencia emocional. **Alfonso Pérez Plaza**, con *Pensador oprimido* (1984), utiliza bronce sobre acero corten para representar la tensión entre la mente y el entorno. El escultor y poeta **Marcelo Díaz**, en *Criar la luz* (2013), a través de la talla constructiva, sugiere una reflexión sobre la energía y la iluminación como metáforas de conocimiento y claridad interior.

Amparo Escrivá Palacios, con *Tren de cercanías* (1986), hace uso del óleo sobre lienzo para representar el movimiento cotidiano que, al ser contemplado, se transforma en un viaje meditativo y poético. Un viaje en tren puede ser especialmente evocador. La combinación de materiales y técnicas diversas amplifica la riqueza sensorial y conceptual de la exposición, haciendo que cada obra aporte un matiz único al tema central: la introspección y el viaje interior.

En un nivel más conceptual, obras de **Jovita Pitarch**, *Inquisitio* (2007), y la canaria **Concha Jerez**, con el tríptico *Tiempo. Límite. Interior* (2009), reflexionan sobre la temporalidad y los límites de la percepción. La utilización de lápiz y marcador en el caso de Jerez aporta un carácter inmediato y casi documental, mientras que la pintura de Pitarch exploran dimensiones espaciales y psicológicas que interpelan al espectador. Cada obra se convierte así en un espejo donde se refleja la propia experiencia interna, reforzando la invitación a mirar más allá de lo superficial.

El recorrido expositivo no solo se limita a la contemplación estética, sino que ofrece una experiencia sensorial completa. La textura de los materiales, la combinación de colores y la disposición espacial de las piezas generan un efecto inmersivo, donde el visitante se siente parte del viaje que propone la muestra. Desde los tonos cálidos de los óleos hasta los brillos y sombras del metal y la madera, cada elemento contribuye a construir un relato emocional y reflexivo. Incluso los formatos más pequeños, como las postales de Paqui Fuster o las piezas de Motherwell, adquieren un valor simbólico, recordando que la introspección no depende

del tamaño ni de la magnitud de la obra, sino de la atención y el tiempo que el espectador dedica a ella.

A través del arte contemporáneo en «**Regalar movimientos al viento**» convergen la técnica, la emoción y la experiencia del espectador. La muestra demuestra que el arte puede ser una herramienta de autoconocimiento y reflexión, un medio para explorar los rincones más íntimos de la conciencia. La combinación de artistas más clásicos dentro de las vanguardias y neovanguardias del siglo XX con autores contemporáneos, de técnicas tradicionales y experimentales, de objetos escultóricos y obras pictóricas, crea un diálogo constante entre pasado y presente, entre exterior e interior, invitando a quienes la visitan a un proceso de descubrimiento personal que trasciende la contemplación visual.

Así, la exposición en Vil·la Elisa se configura como un espacio de encuentro entre el arte, la emoción y la introspección. Cada obra, cada material, cada gesto creativo, se convierte en un elemento que invita a la reflexión, al recogimiento y al diálogo interno. La exposición es, en suma, una invitación a la introspección, a la memoria y a la riqueza de la creación artística, un recorrido donde cada pieza es un movimiento que vuela al viento y encuentra eco en cada espectador. Y es que ya lo dice Rozalén en su canción: «Siempre busco fuera lo que nace dentro».

Patricia Mir

Universitat Jaume I de Castelló
Comisaria de la exposición

Pilar Sala
Dualitat
Portes recuperades, paper fet a mà i teles sobre
fusta, maleta, cadira i lampareta, 1999

Cristina Navarro Buenaposada
Umbral
 Oli sobre llenç, 1994

Marcelo Díaz
Criar la luz
 Talla constructiva, 2013

Salvador Dalí
El infierno. Canto 30
Serigrafía sobre papel, 1968

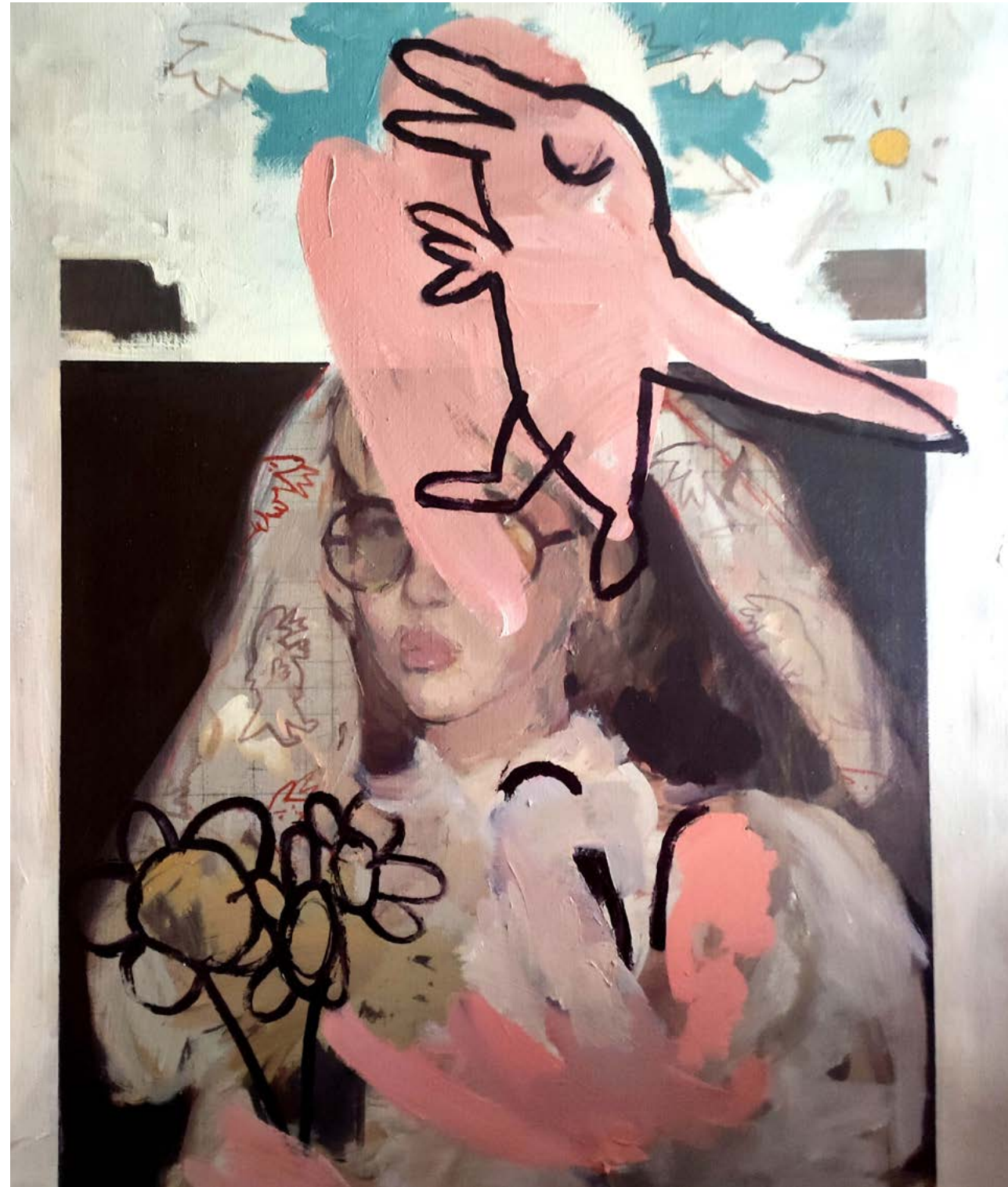

Salvador Dalí
El infierno. Canto 30
Serigrafía sobre papel, 1968

Salvador Dalí
El infierno. Canto 30
Serigrafía sobre papel, 1968

Walter Wail
Qué bonito cuando las flores florecen
Oli sobre lli, 2022

Ana Vernia
 N.º 5. *Serie Paisajes líquidos*
 Emulsió polimèrica, pigments
 i grafit sobre paper, 2016

Salvador Montesa
Estancia despojada VI
 Oli sobre taula, 1987

Manuela Ballester
A la ventana ante el mar Báltico
Oli sobre taula, 1976-1977

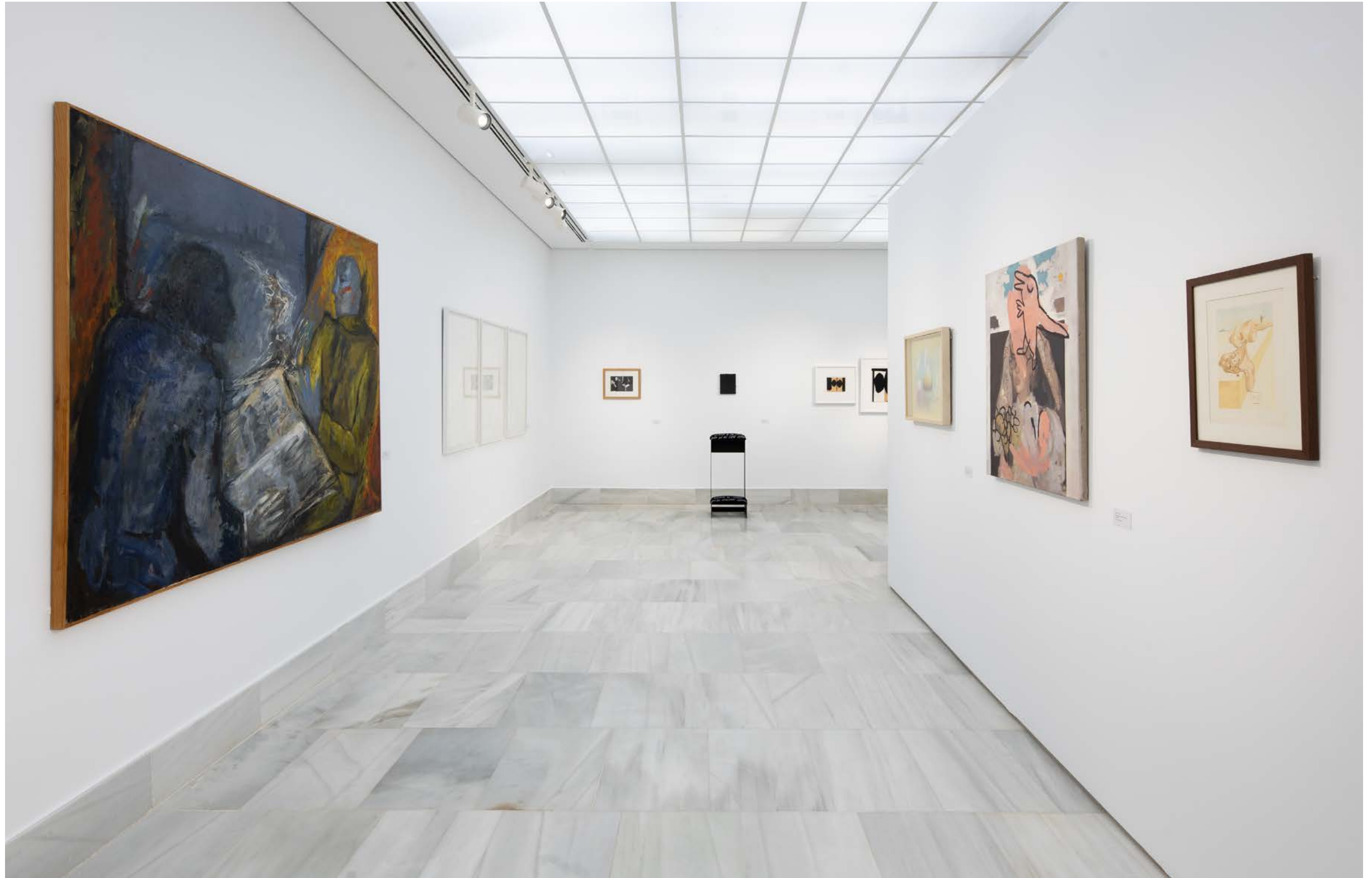

Pablo Picasso
Ragazza seduta
Fototipia i pochoir, 1955

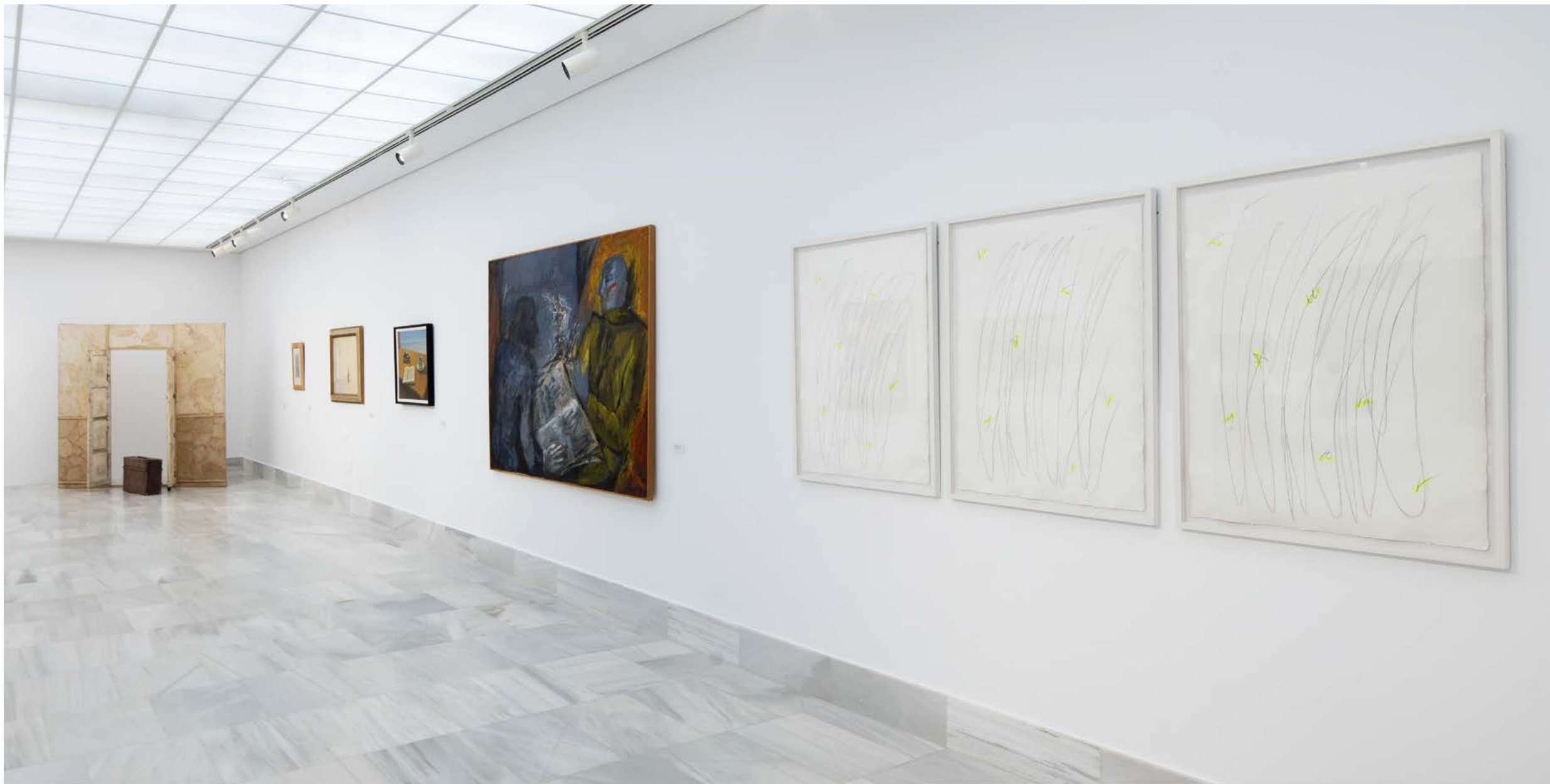
Pablo Picasso
Ragazza seduta
Fototipia i pochoir, 1955

Pablo Picasso
Ragazza seduta
Fototipia i pochoir, 1955

Amparo Escrivá Palacios
Tren de cercanías
Oli sobre llenç, 1996

Concha Jerez
Tiempo. Límite. Interior
Llapis i marcador sobre paper, 2009

Paqui Fuster
Postals per al record
 Ceràmica i òxids amb cordó
 de cànem, 2020

Joan Callergues
Estructura per a un somni
 Fusta i brides de plàstic, 2017

Henri Cartier-Bresson
Funerailles de l'acteur de kabuki: Danyuro
 Fotografia b/n sobre paper
 a la gelatina de plata, 1965

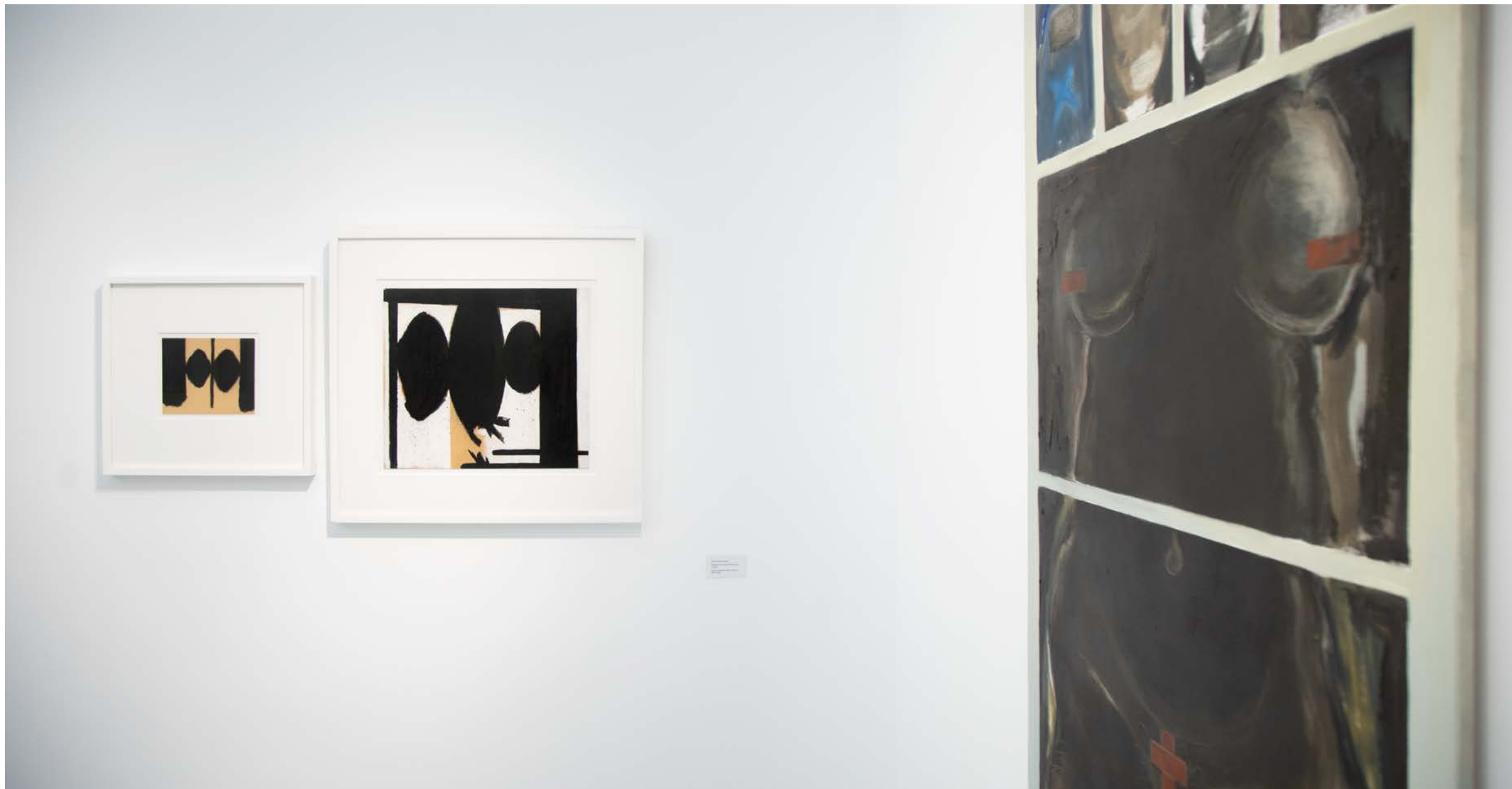

Alejandro Mañas
La noche trascendida
 Ferro esmaltat, vellut brodat
 i oli sobre llenç, 2023

Alfonso Pérez Plaza
Pensador oprimido
Bronze sobre estructura d'acer
Corten, 1984

Robert Motherwell
Elegy to the Spanish Republic 51 & 52
 Tinta i gouache sobre cartró,
 1958-1968

Jovita Pitarch
Inquisitio
 Oli sobre llenç, 2007

Marina Vargas
Asterión-El cuerpo revelado
 Impressió digital sobre paper
 Hahnemüle, 2020

